

STYRETS RAPPORT

TREDJE KVARTAL 2016

Hovedtall / Oppsummering

SpareBank 1 Gudbrandsdal – regnskap (morbank)

Beløp i mill. kroner	Q3 2016	Q3 2015	Hittil i år 2016	Hittil i år 2015	Endring i mill. kr	Endring i %
Netto renteinntekter	34,0	30,3	96,0	85,8	10,2	12
Utbytte	0,5	0	21,7	6,1	15,6	256
Netto provisjonsinntekter	11,1	11,1	32,5	33,6	-1,1	-3
Andre inntekter	13,4	-0,2	15,8	1,9	13,9	732
Driftskostnader	23,9	24,5	69,7	65,9	3,8	6
Driftsresultat	35,1	16,7	96,2	61,4	34,8	57
Tap på utlån	0,8	3,0	4,6	9,0	-4,4	-49
Resultat før skatt	34,3	13,8	91,5	52,4	39,1	75
Skattekostnad	5,7	4,2	15,4	13,9	1,5	11
Resultat etter skatt	28,6	9,6	76,1	38,5	37,6	98

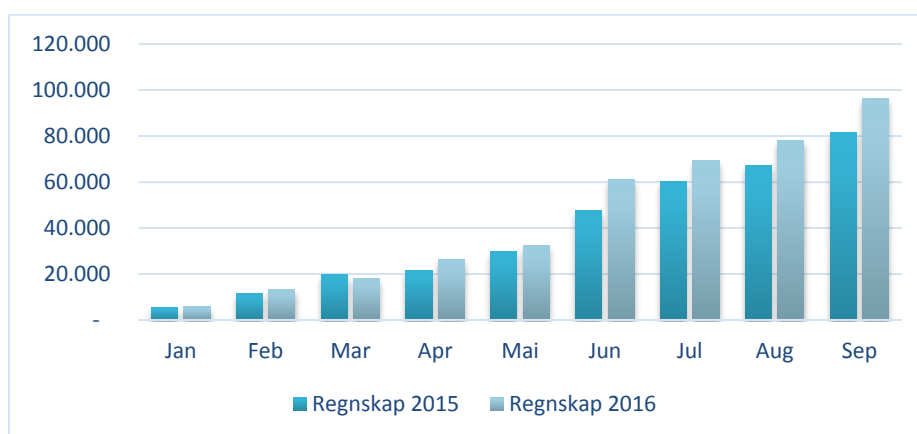
Nøkkel tall	Q3 2016	Q3 2015	Hittil i år 2016	Hittil i år 2015	Endring fra forrige år
Rentenetto	1,99	1,95	1,98	1,93	0,05
Kostnadsprosent	1,40	1,58	1,44	1,48	-0,04
Cost Income			46,0	51,8	-5,8
Egenkapitalavkastning			15,4	8,6	6,8
Utlånsvekst 12 mnd. 1)			15,4	8,6	6,8
Innskuddsvekst 12 mnd.			12,4	11,4	1,0
Innskuddsdekning			84,9	86,1	-1,2
Ren kjernekapitaldekning			14,0	14,4	-0,4
Kapitaldekning 2)			14,8	15,2	-0,4

1) Inkl. overført utlånsvolum til Boligkreditt

2) Tallene for ren kjernekapital og kapitaldekning er eksklusiv perioderesultat og inkludert gjeldende overgangsregler

Resultat

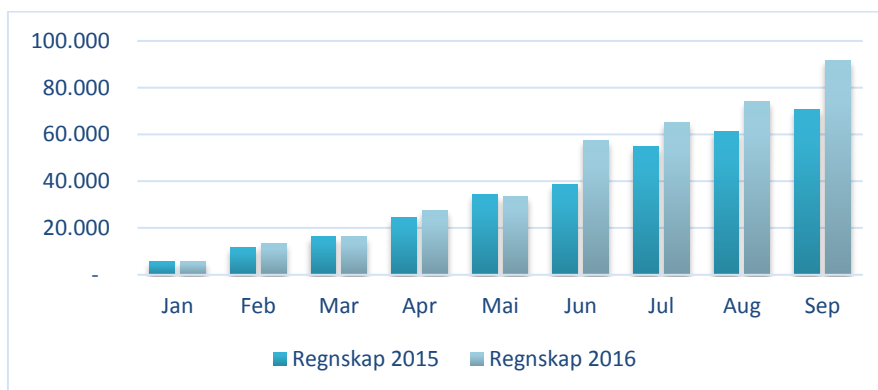
Resultat før tap akkumulert (i 1000 kr)

Resultat før tap i tredje kvartal ble 35,1 mill. kr. som er 18,4 mill. kr. bedre enn i samme periode i 2015. Resultatforbedringen skyldes i vesentlig grad inntektsføring av gevinst ved avvikling av SpareBank 1 Bankinvest (13,0 mill. kr.) samt styrket netto renteinntekter

(3,7 mill. kr.). Resultat etter tredje kvartal ender på 96,2 mill. kr. og er 34,8 mill. kr. høyere enn samme periode i 2015. Forbedringen hittil i år preges av høyere utbytte (15,6 mill. kr.), økte gevinster på verdipapirer (14,0 mill. kr.) og økte netto renteinntekter (10,2 mill. kr.)

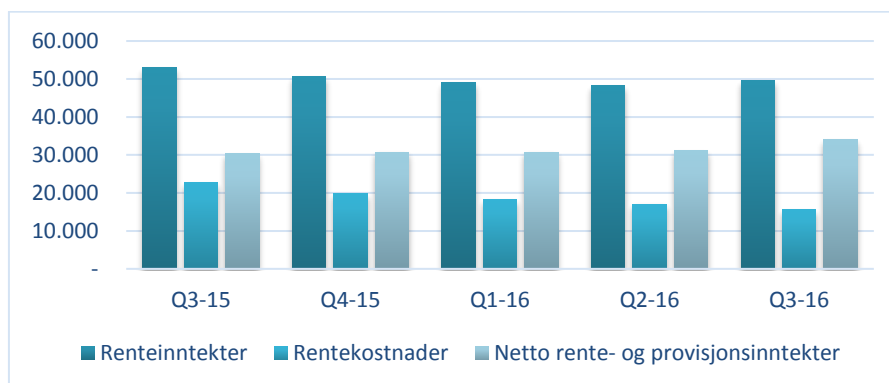
Resultat etter tap akkumulert (i 1000 kr)

Resultat etter tap i tredje kvartal utgjør 34,3 mill. kr og er 20,5 mill. kr. høyere enn i tredje kvartal 2015. Tapsavsetningene er bokført med 0,8 mill. kr. i perioden og er 2,2 mill. kr. lavere enn samme periode i 2015. Banken har nedskrevet verdien på den strategiske investeringen i SpareBank 1 Mobilbetaling med 0,9 mill. kr. Hittil i år er resultatet etter tap 91,5 mill. kr. mot 61,4 mill. kr. etter samme periode i 2015.

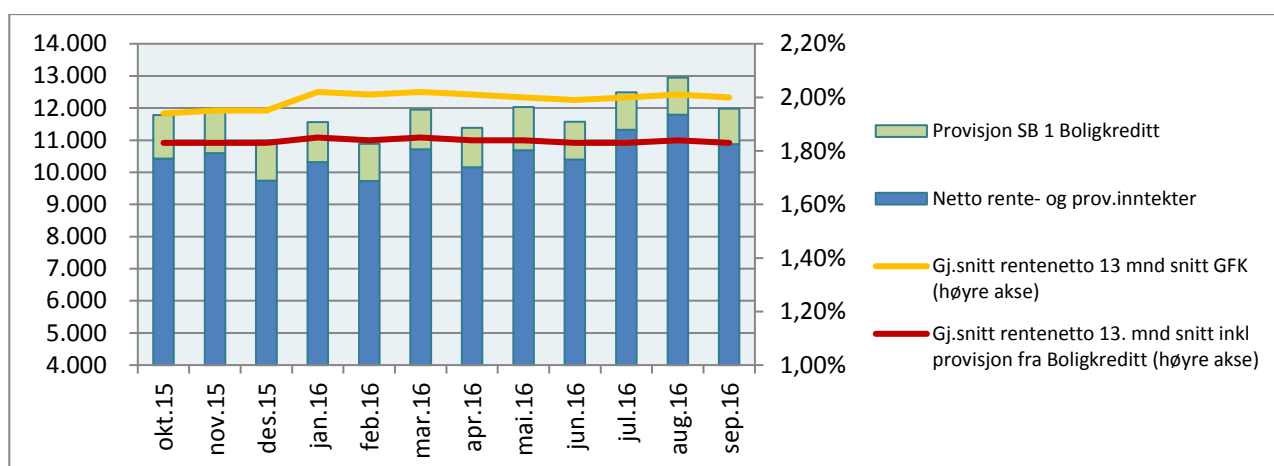
Resultatet av den underliggende bankdriften etter tap hittil i år (korrigert for utbytte og gevinst på verdipapirer) er styrket med 9,5 mill. kr. sammenlignet med samme periode i 2015.

Utvikling rentenetto (i 1000 kr)

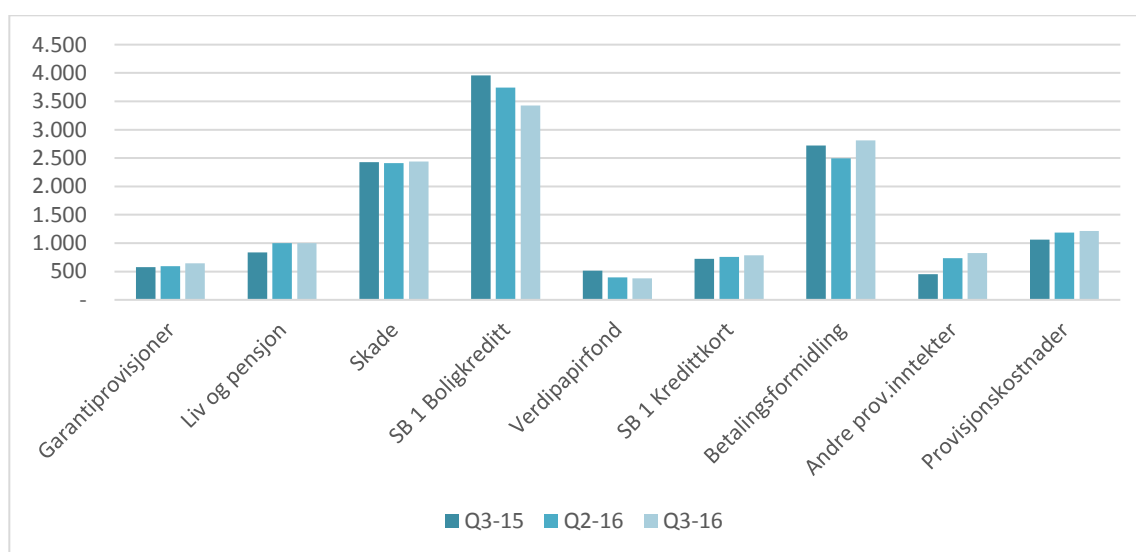
Bankens netto rente- og provisjonsinntekter i tredje kvartal økte med 3,7 mill. kr. fra tredje kvartal i 2015. Renteinntektene er redusert med 3,4 mill. kr., mens rentekostnadene synker med 7,1 mill. kr. Netto rente- og provisjonsinntekter etter årets tre første kvartaler er 96,0 mill. kr. og er en forbedring på 10,2 mill. kr. fra samme periode i 2015. Kundemarginen styrker seg fra 2,54 % i andre kvartal til 2,58 % ved utgangen av tredje kvartal. Forbedringen hittil i år skyldes en kombinasjon av renteendring både på utlån og innskuddssiden kombinert med en solid volumvekst.

Rente- og provisjonsinntekter siste 12 mnd. (i 1000 kr)

Netto renteinntekter i prosent av 13. mnd. gjennomsnittlig forvaltningskapital er akkumulert 2,00 % etter tredje kvartal og er forbedret med fem rentepunkter siden utgangen av 2015. Tabellen viser også utviklingen i rentenetto inkl. provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt. Denne ligger stabilt og er ved utgangen av tredje kvartal på 1,83 %.

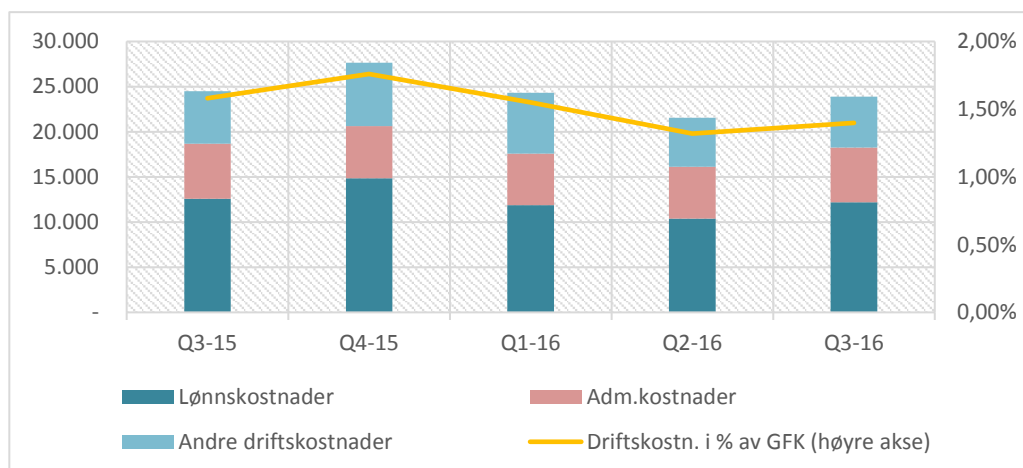
Utvikling i provisjonsinntekter (i 1000 kr)

Bankens inntekter av provisjoner øker med 0,1 mill. kr. i tredje kvartal sammenlignet med samme periode i 2015. I forhold til foregående kvartal øker provisjonsinntektene med 0,2 mill. kr. Det er relativt små utslag for de enkelte områdene der banken mottar provisjonsinntekter. Størst nedgang er det i provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt, mens inntektene fra betalingsformidling øker mest.

Hittil i år er samlede provisjonsinntekter 0,7 mill. kr. lavere enn i samme periode i 2015. Nedgangen skyldes i all vesentlighet reduserte provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt med 2,0 mill. kr.

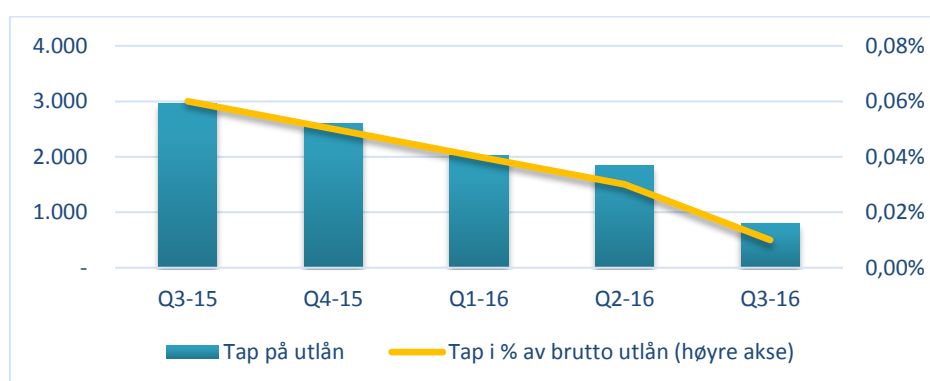
Utviklingen i kostnader (i 1000 kr)

Samlede driftskostnader i tredje kvartal er 0,6 mill. kr. lavere enn i samme periode i 2015. Hittil i år er samlede driftskostnader 3,9 mill. kr. høyere på samme tid i fjor. Samlede lønnskostnader har økt med 2,2 mill. kr. der direkte lønnskostnader står for 0,8 mill. kr.

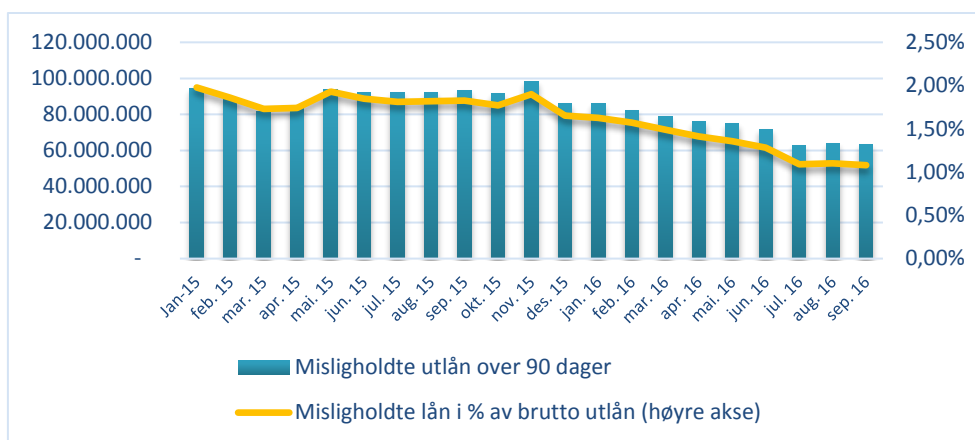
Administrasjonskostnadene øker med 1,2 mill. kr. Avskrivninger på bankens eiendeler øker med 0,9 mill. kr, mens andre driftskostnader er redusert med 0,4 mill. kr.

Tap på utlån (i 1000 kr)

Det er i tredje kvartal kostnadsført tap på utlån med 0,8 mill. kr. som er 2,2 mill. kr. lavere enn tilsvarende periode i fjor. Hittil i år er det avsatt 4,6 mill. kr. til tap mot en avsetning på 9,0 mill. kr. i samme periode i 2015.

Volumet av misligholdte lån over 90 dager har vært synkende i en lengre periode. Andelen misligholdt volum i prosent av brutto utlån er nå på sitt laveste nivå på flere år. Styret mener dette er et resultat av bankens målrettede arbeid over tid ved å bedre kredittkvaliteten på nye engasjementer samt at det er prioritert ressurser for å følge opp misligholdte engasjementer.

Note 1 gir en detaljert fremstilling av misligholdte lån.

Balansen

Utvikling i utlånsvolum

Beløp i mill. kroner	Andel i %	Balanse pr. 30.09.16	Balanse pr. 31.12.15	Vekst i år		Vekst siste kvartal		Vekst 12 mnd
				MNOK	i %	MNOK	i %	
Utlån i personmarked	74	5.445	4.762	683	14,3	281	5,4	17,4
Utlån i bedriftsmarked	26	1.950	1.832	118	6,4	78	4,1	10,4
Brutto utlån (inkl Boligkreditt)		7.395	6.594	801	12,1	359	5,1	15,4

Utlånsveksten i tredje kvartal er på 359 mill. kr. tilsvarende 5,1 %. Veksten siste 12 mnd. er på 15,4 %. Bankens utlånsvekst så langt i 2016 er preget av sterk kundetilstrømning i hele markedsområdet. Særlig effekt er det ved avdelingene der konkurrenter legger ned eller endrer betjeningskonseptet sitt vesentlig. Utlånsveksten er stigende som følge av dette og er godt over gjennomsnittlig kredittvekst i Norge.

Personmarkedet har en vekst på 14,3 % hittil i år, mens bedriftsmarkedet øker med 6,4 %.

Overført volum til Boligkreditt er ved utgangen av tredje kvartal 1.555 mill. kr. Dette utgjør 21,0 % av bankens samlede utlånsvolum.

Utvikling i innskuddsvolum

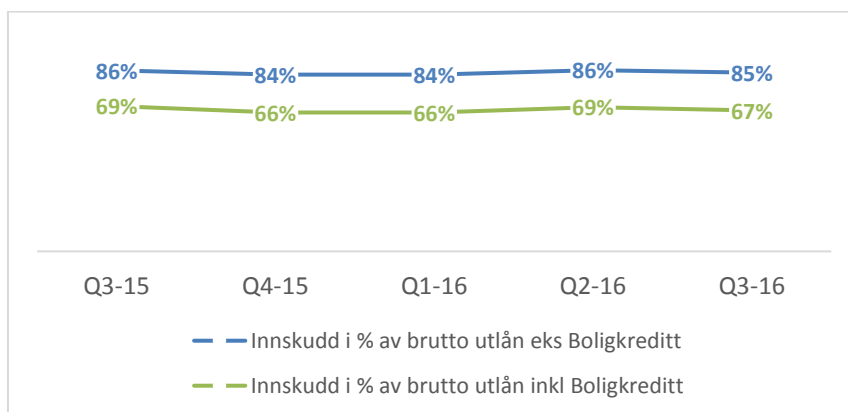
Beløp i mill. kroner	Andel i %	Balanse pr. 30.09.16	Balanse pr. 31.12.15	Vekst i år		Vekst siste kvartal		Vekst 12 mnd
				MNOK	i %	MNOK	i %	
Innskudd i personmarked	56	2.787	2.362	425	18,0	28	1,0	20,8
Innskudd i bedriftsmarked	44	2.169	1.981	188	9,5	103	5,0	3,3
Samlet innskudd		4.956	4.343	613	14,1	131	2,7	12,4

Innskuddsvolumet økte i tredje kvartal med 131 mill. kr. som tilsvarer en økning på 2,7 %. Veksten siste 12 mnd. er 12,4 %. Det er vekst både innen person- og bedriftsmarkedet, men veksten er særlig sterk innen personmarkedet. Innskuddsveksten er stigende og skyldes i

likhet med utlånsveksten i stor grad endringer i betjeningskonseptet hos bankens hovedkonkurrenter.

Relatert til markedsvekst ligger bankens vekst godt over nasjonalt snitt.

Innskuddsdekning

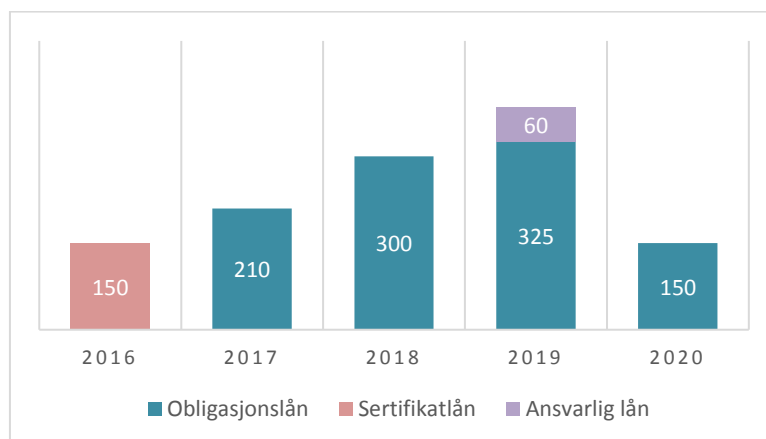

Innskudd fra kunder er bankens viktigste finansieringskilde. Innskuddsdekningen etter tredje kvartal er solid og ligger på 85 % av utlånsvolumet. Inkludert utlånsvolum overført til Boligkreditt er innskuddsdekningen 67 %.

Styret vurderer innskuddsdekningen som solid.

Finansiering

Ved siden av egenkapital og innskuddsmidler fra bankens kunder finansieres banken ved opptak av obligasjonsgjeld i markedet. Bankens forfallsstruktur for dette er slik:

Neste forfall er et sertifikatlån på 150 mill. kr. med forfall i desember 2016. Neste forfall på obligasjonslån er i mai 2017. Banken har i dette forfallet en egenbeholdning på 90 mill. kr.

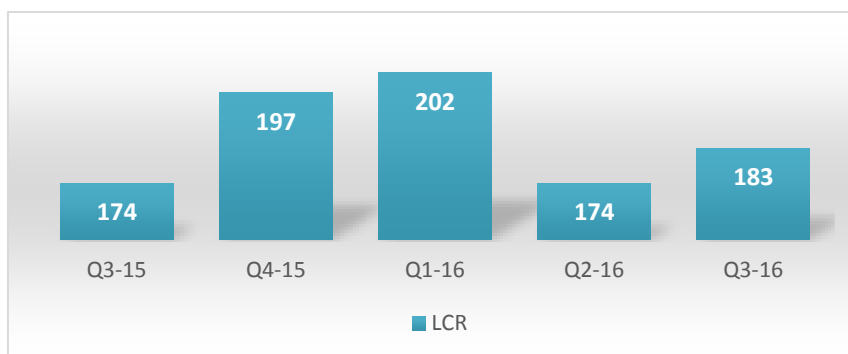
I tillegg til obligasjonslån tok banken i juni 2014 opp et ansvarlig lån på 60 mill. kr. I prinsippet er det ansvarlige lånet ikke tidsbegrenset, men har call i 2019 (fem år).

Likviditets- og motpartsrisiko

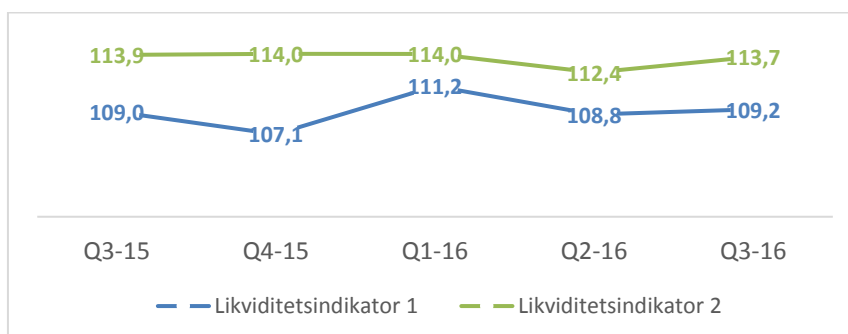
Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke er i stand til å overholde sine betalingsforpliktelser, og/eller risikoen for ikke å kunne finansiere ønsket vekst i eiendeler.

Styret i SpareBank 1 Gudbrandsdal har vedtatt **Policy for likviditetsstyring** samt **Beredskapsplan – strategi for å håndtere likviditetskriser**. Disse dokumentene gir føringer for likviditetsstyringen og har som mål å sikre bankens overlevelsessevne også i situasjoner med ekstraordinære forhold.

I tredje kvartal opprettholdes en solid LCR på 183 %. Dette ligger godt over gjeldende myndighetskrav.

Likviditetsindikatorerne angir hvor stor andel av bankens illikvide eiendeler som er langsiktig finansiert med henholdsvis gjenstående løpetid på mer enn ett år (indikator 1) og en måned (indikator 2).

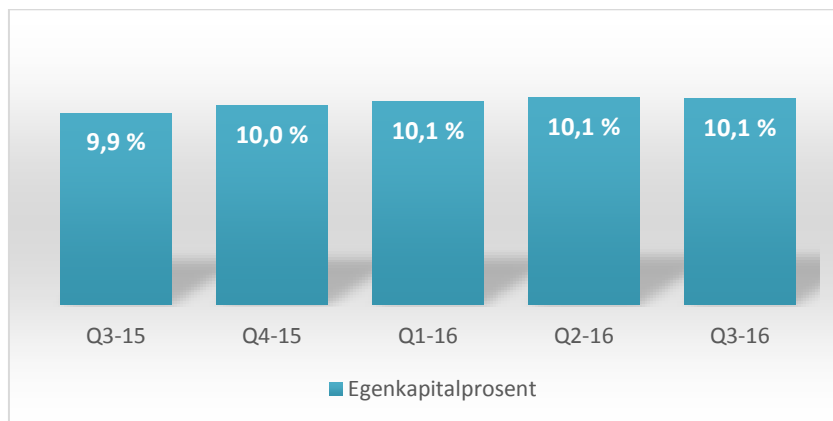

Styret anser likviditetssituasjonen som tilfredsstillende og ovenstående nøkkeltall tilfredsstillende myndighetskravene.

Soliditet

Egenkapitalen ved utgangen av tredje kvartal utgjør 695 mill. kr. og er en økning på 88 mill. kr. fra tredje kvartal i 2015. Etter tredje kvartal er egenkapitalandelen 10,1 %. Utviklingen ses under:

Styret er godt tilfreds med bankens soliditet.

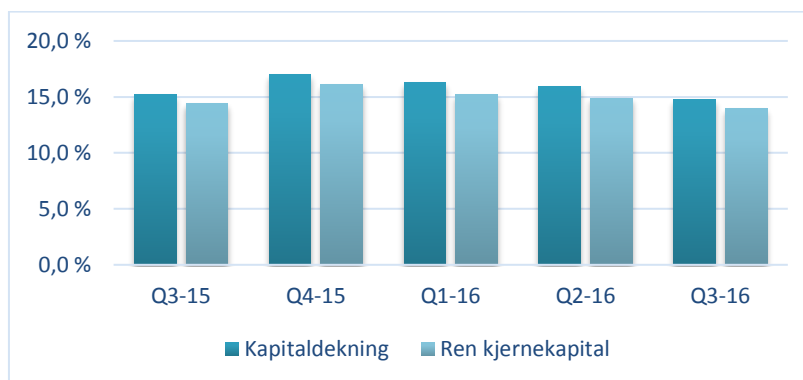
Kapitaldekningen

Bankens rene kjernekapitaldekning er 14,0 % ved utgangen av tredje kvartal, mens total kapitaldekning er 14,8 %. På samme tid i fjor var tilsvarende tall 15,2 %.

Beregningsgrunnlaget for kapitaldekningen er vist i note 2.

Regnskapet for tredje kvartal er ikke revidert, og av den grunn er ikke resultatet for perioden hensyntatt. Dersom resultatet for perioden inkluderes blir ren kjernekapital 16,2 % og total kapitaldekning 17,0 %.

Utvikling kapitaldekning

Grunnen til at kapitaldekningen er høyere enn den rene kjernekapitaldekningen er effekten av det ansvarlige lånet samt overgangsreglene som er gjort gjeldende. Effekten vil gradvis avta i overgangsperioden.

Et av bankens viktigste styringsparametre er over tid å ha en høyere egenkapitalavkastning enn vekst for på den måten å styrke kapitaldekningen. Det har vært godt samsvar mellom egenkapitalavkastning og vekst de to siste årene. Styret ser at det i 2016 vil bli høyere vekst enn normalt som følge av omstrukturering hos bankens viktigste konkurrent og dermed utfordrer dette styringsparameteret. Styret vurderer dette som akseptabelt og mener det er forretningsmessig riktig å utnytte den ekstraordinære vekstmuligheten som åpner seg i en begrenset periode.

Hendelser etter balansedagen

Det er ingen hendelser etter balansedagen av positiv eller negativ art som innvirker på bankens resultat ved fremleggelse av regnskap og balanse for tredje kvartal.

Utsiktene fremover

Internasjonal økonomi

IMF har nedjustert sine BNP-prognoser for USA til kun 1,6 % i år, og halverte anslaget for BNP vekst i UK neste år. Samlet for de modne økonomier ventes det en vekst i år på 1,6 %, mens fremvoksende økonomier ventes å vokse med 4,2 %, noe som gir en samlet vekst for verdensøkonomien i år på 3,1 %. Den største risikoen for verdensøkonomien er ifølge IMF politisk risiko i USA, UK og Europa. Vi tror det fortsatt er mest sannsynlig at det ikke blir noen renteøkning i USA i år. En grunn til det er at sysselsettingsveksten har vært lavere enn ventet. Arbeidsledigheten steg fra 4,9 % til 5 % i september.

Vekstutsiktene for flere europeiske land er svekket etter at den britiske folkeavstemningen i juni viste et flertall for å forlate EU. Det gjelder særlig for UK, hvor usikkerhet rundt landets fremtidige tilknytning til viktige handelspartnere kan dempe veksten i investeringer og sysselsetting. I euroområdet og Sverige kan lavere forventet etterspørsel fra Storbritannia og økt usikkerhet blant husholdninger og foretak redusere veksten.

I Asia rammes flere industrialiserte land av svakere etterspørsel etter varer og tjenester de eksporterer. Ekspansiv økonomisk politikk bidrar til at veksten likevel holdes oppe. I Kina var aktiviteten i andre kvartal noe høyere enn ventet, blant annet på grunn av myndighetenes tiltak for å stimulere økonomien. Fall i investeringene gjennom sommeren bidrar likevel til at usikkerheten rundt den videre utviklingen i Kina vedvarer.

Norsk økonomi

Veksten i norsk økonomi har vært svak de siste par årene, men det kan se ut til at vi har passert bunnen i konjunkturedgangen for denne gang. Rekordlave renter, svak kronekurs, frisk bruk av oljepenger, og sterk økning i boligbygging bidrar positivt. BNP for Fastlands-Norge steg med 0,3 % i første kvartal og 0,4 % i andre kvartal, opp fra en gjennomsnittlig kvartalsvekst på 0,1 % i fjor.

Veksten i husholdningenes konsum har vært moderat de siste årene. I andre kvartal økte konsumet med 0,4 %, samtidig som nivået i første kvartal ble revidert betydelig opp. Det var god vekst i tjenestekonsumet i andre kvartal, mens varekonsumet var om lag uendret. Med økt forbrukertillit kan en vente et noe høyere privatkonsum fremover. Det som taler for et fortsatt moderat privatkonsum er at lønnsveksten trolig ikke overstiger 2,5 % i år, mens inflasjonen i øyeblikket ligger godt over det. Det betyr at reallønnsveksten blir null eller svakt negativ i år.

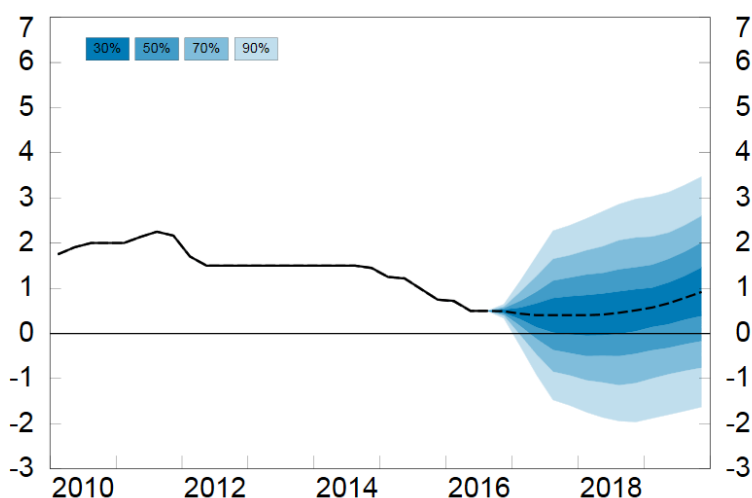
Oljeinvesteringene har falt kraftig de siste årene, og det ligger an til at de vil falle med rundt 16 % i år, og anslagsvis 4 % neste år. Boliginvesteringene har steget med hele 8 % i år, og ventes å stige videre med 4 % neste år. Det har vært svak utvikling i bedriftsinvesteringer i Fastlands-Norge de siste årene med et fall på nesten 2 % i 2015, og en økning på vel 2 % i år. Vi venter at lave renter, svak kronekurs og litt høyere vekst i økonomien bidrar til moderat vekst i foretaksinvesteringene fremover. Regjeringen legger opp til å bruke 226 mrd. kroner av oljefondet over statsbudsjettet i år, noe som tilsvarer 3 % av oljefondet. Underskuddet på statsbudsjettet før oljepengebruk er nå oppe i hele 8 %.

Et lyspunkt er at produktivitsveksten har tatt seg noe opp, etter å ha vært bekymringsfull i flere år. I andre kvartal var produktivitsveksten hele 1,7 % målt mot samme kvartal året før. Trolig er det et resultat av at bedriftene har beholdt ansatte gjennom nedgangsperioden, og at de nå enkelt kan øke produksjonen uten å ansette flere.

Finansmarkedene

Korte renter og den norske kronen:

Norges Bank holdt renten uendret på rentemøtet 22. september, og varslet at rentebunnen mest sannsynlig var nådd. Renten vil trolig ligge uendret i et par år fremover, for så å veldig sakte begynne å normaliseres. Pengemarkedsrentene har steget siden april, til tross for uendrede renter fra Norges Bank. En grunn er at markedet ikke trodde at Norges Bank ville kutte renten videre. En annen grunn er at norske pengemarkedsrenter delvis blir styrt av utviklingene i pengemarkedet i USA.

Kilde: Norges Bank

Den handelsvektede kronen (I44) har styrket seg med nesten 8 % så langt i år, i takt med stigende oljepris og redusert sannsynlighet for videre rentekutt. Norges Bank argumenterer med at når det er usikkerhet rundt hvordan renten virker på økonomien, og det er tydelige negative effekter i form av økt gjeldsoppbygging og stigende boligpriser, så vil de være enda mer forsiktige med å kutte renten videre.

Lange renter:

Lange renter har steget noe etter å ha falt betydelig etter britenes Brexit-avstemning i juni. I UK har 10 års statsobligasjonsrenten steget til 1 %, etter at den falt fra 1,5 % like før Brexit-avstemningen til en bunn i august på 0,6 %. I Frankrike har den tilsvarende rente nå steget til 0,3 %, og selv i Tyskland har tilsvarende rente steget så vidt over nullstreken. At Theresa May satte en dato for britisk utmeldelse fra EU har skapt sjokkbølger i finansmarkedene, og det britiske pundet har falt til rekordsvake nivåer. At hun er så tydelig kritisk til sentralbankens aktive pengepolitikk kan innebære at sentralbanken vil redusere noe på sitt QE program. Signalene førte til umiddelbar renteoppgang, og blir det noe av vil det kunne resultere i en videre renteoppgang på statsobligasjoner. Vi forventer ikke at rentene skal kraftig opp, til det er vekstkraften for svak.

Aksjemarkedene:

Børsene i Vesten har steget til dels kraftig etter fallet like i etterkant av Brexit-avstemningen i juni. Aksjemarkedet i UK har så langt i år steget med 13 %, børsen i Norge med 11 %, og i USA med 5 %. Den brede europeiske børsindeksen har også steget siden juni, men er fortsatt ned rundt 5 % så langt i år. Det er særlig usikkerhet rundt banksektoren som tynger børsene i Europa. Med stigende oljepris, og noe bedre vekstutsikter kan vi se en videre positiv utvikling på børsene. Men, den politiske risiko er stor, og skulle sentralbanker bli tvunget til å trappe ned QE programmene, vil det innebære en klar risiko for aksjemarkedet.

Styret mener den beskrevne utviklingen både internasjonalt og nasjonalt ikke vil medføre store svingninger for bankens utvikling eller resultater i tiden fremover:

- Det forventes at rentemarkedet vil forbli lavt fremover, jfr. signaler fra siste rentemøte i Norges Bank
- Nedgangen i norsk økonomi er fortsatt i stor grad knyttet til oljerelaterte næringer langs kysten. I vårt område har det foreløpig ikke gitt merkbare negative virkninger for næringslivet. Styret er forberedt på at vårt område vil få en indirekte påvirkning i løpet av ett til to år, men i et omfang som vil være moderat
- Den moderate utviklingen i boligpriser de siste årene gir grunnlag for å anta at en eventuell korleksjon vil gi en lavere negativ effekt
- Bankens refinansiering av sertifikatlån i desember kan foretas til akseptable prisnivåer
- Bankens ekstraordinære vekst i år er hovedsakelig innen personmarkedet og i all vesentlighet i bankens kjernemarked. Vi forventer at veksten vil avta gradvis både innen person- og bedriftsmarkedet
- Aktiviteten innen anleggsektoren i vårt område vil trolig avta som følge av ferdigstillelse av større infrastrukturprosjekter. Det er knyttet usikkerhet til om nye prosjekter innen kraft og samferdsel kan kompensere for bortfallet av verdiskapningen de siste årene

Erklæring fra styret og administrerende banksjef

Vi erklærer at delårsregnskapet for perioden 1. januar til 30. september er utarbeidet etter beste evne og etter de normer som gjelder for bransjen, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av bankens eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultater som helhet.

Vi erklærer også, etter beste overbevisning, at delårsberetningen gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på foreløpig årsregnskap, de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står ovenfor i neste regnskapsperiode, samt vesentlige transaksjoner med nærstående.

Vinstra, den 30. september 2016

28. oktober 2016

I styret for SpareBank 1 Gudbrandsdal

_____
Pål Egil Rønn

(Styreleder)

_____
Morten Randen

(Nestleder)

_____
Guro Selfors Lund

_____
Liv Bjerke

_____
Jan Tore Meren

_____
Trond Amundsen

(Representant for ansatte)

_____
Jorunn Blekastad

(Representant for ansatte)

_____
Per Ivar Kleiven

(Adm. Banksjef)

Regnskap pr 30.09.2016

Tall i hele 1000

RESULTATREGNSKAP	30.09.2016	30.09.2015	31.12.2015
Renteinntekter og lignende inntekter	146.931	159.840	210.523
Rentekostnader og lignende kostnader	50.927	74.070	93.993
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	96.004	85.770	116.530
Utbytte o.a. inntekter av verdipapirer	21.652	6.088	7.736
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	36.069	36.794	49.033
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	3.577	3.233	4.343
Netto gevinst / tap av valuta og verdipapirer	14.134	132	519
Andre driftsinntekter	1.652	1.744	2.665
Sum andre inntekter	69.931	41.525	55.610
Lønn og generelle administrasjonskostnader	51.945	48.573	69.195
Avskrivninger mv.	3.162	2.290	3.259
Andre driftskostnader	14.641	15.004	21.053
Sum driftskostnader	69.749	65.867	93.507
Resultat før tap	96.186	61.428	78.633
Tap på utlån, garantier mv.	4.643	8.999	11.590
Nedskrivning og gevinst / tap verdipapirer lang sikt	0	0	967
Resultat før skattekostnad	91.543	52.429	66.076
Skatt på ordinært resultat	15.440	13.934	18.750
Resultat av ordinær drift etter skatt	76.103	38.495	47.326

Balanse pr 30.09.2016

Tall i hele 1000

	30.09.2016	30.09.2015	31.12.2015
EIENDELER			
Kontanter og fordringer på sentralbank	67.888	66.863	69.212
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	518.114	284.863	421.330
Brutto utlån til og fordringer på kunder	5.839.016	5.118.100	5.189.601
- Nedskrivning på individuelle lån	(20.446)	(30.066)	(28.345)
- Nedskrivning på grupper av lån	(20.000)	(21.000)	(20.000)
Sum netto utlån til og fordringer på kunder	5.798.570	5.067.034	5.141.256
Overtatte eiendeler	12.854	33.721	28.182
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	219.859	284.432	283.289
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	177.805	310.066	161.706
Eierinteresser i tilknyttede selskaper	2.863	3.100	4.430
Immaterielle eiendeler	4.085	5.637	4.085
Varige driftsmidler	61.914	56.205	64.062
Andre eiendeler	417	12.738	1.159
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	14.798	17.112	14.971
SUM EIENDELER	6.879.167	6.141.771	6.193.682
GJELD OG EGENKAPITAL			
Innskudd fra og gjeld til kunder	4.956.283	4.408.665	4.343.217
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1.092.250	968.183	1.129.298
Annen gjeld	32.029	28.591	25.956
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	37.915	56.798	9.825
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	5.625	12.511	6.424
Ansvarlig lånekapital	60.000	60.000	60.000
SUM GJELD	6.184.102	5.534.748	5.574.721
Sparebankens fond	618.962	568.528	618.962
Udekket tap / udisponert overskudd	76.103	38.495	0
SUM EGENKAPITAL	695.065	607.023	618.962
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	6.879.167	6.141.771	6.193.682

POSTER UTENFOR BALANSEN	30.09.2016	30.09.2015	31.12.2015
SpareBank 1 Boligkreditt	1.555.491	1.288.318	1.403.966
Garantier	159.892	146.005	150.616

Tallene er ikke reviderte

NOTE 1: MISLIGHOLDTE LÅN

Tall i hele 1000

	30.09.2016	30.09.2015	31.12.2015
Brutto misligholdte engasjement	63.144	93.400	85.856
- Individuelle nedskrivninger	14.336	22.876	19.958
Netto misligholdte engasjement	48.808	70.524	65.898
Ikke misligholdte lån m/spes. tapsavsetninger	24.281	25.591	27.632
- Individuelle nedskrivninger	6.109	6.970	8.166
Netto ikke misligholdte lån m/spes. tapsavsetninger	18.172	18.621	19.466
INDIVIDUELLE NEDSKRIVNINGER (INKL MORTISERING)			
IB 01.01	28.345	28.375	28.375
Økte avsetninger i perioden	2.300	2.854	7.572
Reduserte avsetninger i perioden	0	3.765	0
Tilbakeførte avsetninger ved konstatering	(10.198)	(4.927)	(7.601)
Endring amortisering	(1)	(1)	(1)
UB	20.446	30.066	28.345
GRUPPEVISE NEDSKRIVNINGER			
IB 01.01	20.000	21.000	21.000
Økte avsetninger i perioden	0	0	0
Reduserte avsetninger i perioden	0	0	1.000
UB	20.000	21.000	20.000
BOKFØRT I RESULTATREGNSKAPET			
Periodens endringer i individuelle nedskrivninger	(7.898)	1.692	(29)
Periodens endringer i gruppevise nedskrivninger	0	0	(1.000)
Konstaterte tap i perioden	13.492	7.472	12.969
Inngått på tidligere avskrevne fordringer	(954)	(225)	(350)
Endring amortisering	3	59	0
Resultat	4.643	8.998	11.590

NOTE 2: KAPITALDEKNING

Ansvarelig kapital	Kapitaldekning		
	30.09.16	30.09.15	31.12.15
Innskutt egenkapital			
Oppptjent egenkapital	618.962	568.528	618.962
Egenkapital	618.962	568.528	618.962
Fradrag overfinans. pensjonsforpl. og utsatt skattefordel	0	0	0
Fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-102.532	-75.973	-75.971
Fradrag for kapitaldekningsreserve		0	0
Ren kjernekapital	516.430	492.555	542.991
Tilleggs kapital utover kjernekapital			
Ansvarlig kapital	60.000	60.000	60.000
Fradrag for dir. og indir. invest. i selskaper i finansiell sektor	-29.731	-32.093	-31.975
Tilleggs kapital	30.269	27.907	28.025
Ansvarlig kapital	546.699	520.462	571.016
Risikovektet balanse*	3.697.719	3.422.534	3.368.600
Ren kjernekapitaldekning	14,0 %	14,4 %	16,1 %
Kjernekapitaldekning	14,0 %	14,4 %	16,1 %
Kapitaldekning	14,8 %	15,2 %	17,0 %
Ren kjernekapital utover minimumskrav (4,5 %)	350.033	338.541	391.404
Bufferkrav			
Bevaringsbuffer (2,5 %)	92.443	85.563	84.215
Motsyklisk buffer (1,0 %)	36.977	-	-
Systemrisikobuffer (3,0 %)	110.932	102.676	101.058
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	240.352	188.239	185.273

* Spesifikasjon av risikovektet volum	Totalt engasjement		
	30.09.16	30.09.15	31.12.15
Kreditrisiko			
Stater	51848	51688	51727
Lokale og regionale myndigheter	300	300	300
Offentlig eide foretak	-	-	-
Multilaterale utviklingsbanker	-	-	-
Internasjonale organisasjoner	-	-	-
Institusjoner	489.535	327.984	464.178
Foretak	1078.199	1025.902	877.928
Massemarked	482.431	569.021	495.562
Pantesikkerhet i eiendom:			
- Pantesikkerhet i boligeiendom	4.475.429	3.564.693	3.840.803
- Pantesikkerhet i næringseiendom	344.758	287.224	427.056
Førfalte engasjementer	58.294	72.931	76.144
Høyrisiko-engasjementer	-	-	-
Obligasjoner med fortrinnsrett	154.454	205.496	204.845
Andeler i verdipapirfond	53.085	153.313	1000
Øvrige engasjementer inkl utsatt skatt	133.315	184.719	174.228
Sum kreditrisiko	7.321.648	6.443.271	6.613.771
Operasjonell risiko			
Fradrag gruppevis nedskrivninger			
Fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner			
Fradrag for kapitaldekningsreserve			
Sum risikovektet balanse	7.321.648	6.443.271	6.613.771

Risikovektet volum	Risikovektet volum		
	30.09.16	30.09.15	31.12.15
	-	-	-
	30	30	30
	-	-	-
	-	-	-
	-	-	-
	97.907	68.597	95.833
	906.284	868.709	730.285
	328.082	393.954	340.328
	1503.002	1212.250	1298.032
	329.442	272.131	339.455
	70.484	84.370	89.211
	-	-	-
	15.445	20.550	20.485
	5.409	32.074	200
	123.403	178.000	162.870
	3.379.488	3.130.665	3.076.729
	318.231	291.871	291.871
	3.697.719	3.422.536	3.368.600

I henhold til Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak skal fradraget for ikke-vesentlige investeringer i selskaper i finansiell sektor fases inn med følgende proSENTSATS:

- i 2014: 20 prosent
- i 2015: 40 prosent
- i 2016: 60 prosent
- i 2017: 80 prosent